

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE UNISŁAW NA ROK 2015**

Podstawa prawna i merytoryczna programu.

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r.
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowana na lata 2011-2015

WSTĘP

Planowane działania profilaktyczne i naprawcze ujęte w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Unisław na rok 2015, dotyczą nie tylko szkód związanych z nadużywaniem alkoholu ale rozumiane są szerzej: jako profilaktyka problemów wynikających z używania i nadużywania substancji psychoaktywnych.

W nowoczesnych koncepcjach profilaktycznych podkreśla się, że na poziomie wczesnego zapobiegania podział na alkohol, narkotyki i tytoń nie ma uzasadnienia, bowiem mechanizmy i motywy sięgania po środki psychoaktywne są bardzo zbliżone.

W działaniach rehabilitacyjnych dzieje się podobnie. Upowszechniający się w ostatnich latach wzór konsumpcji polegający na mieszaniu środków legalnych i nielegalnych powoduje, że i w leczeniu coraz częściej pojawiają się pacjenci, których trudno jednoznacznie zdiagnozować jako uzależnionych wyłącznie od narkotyków czy alkoholu.

Współczesne podejście do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych obejmuje zatem różne środki – wszędzie tam gdzie mowa będzie o profilaktyce problemów alkoholowych problem należy rozumieć szerzej – jako profilaktykę problemów wynikających z używania środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki).

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Na podstawie publikacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Szkody spowodowane piciem alkoholu przez młodzież

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej.

Młodzi ludzie narażeni są na wszelkiego rodzaju doraźne szkody związane z działaniem alkoholu. Należą do nich: wypadki (ocenia się, że picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa -osób w wieku 15-21 lat), konflikty z prawem, większe ryzyko stania się ofiarą przestępstwa, przedwczesna inicjacja seksualna, konflikty z rówieśnikami i w rodzinie, problemy z nauką, sięganie po inne substancje psychoaktywne, zaburzenia procesu dojrzewania, obniżenie motywacji do wyznaczania sobie celów w życiu, zaburzenia rozwoju emocjonalnego

Szkody zdrowotne spowodowane piciem alkoholu przez dorosłych

Według Światowej Organizacji Zdrowia , alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji (po nadciśnieniu i paleniu tytoniu), a ponad 60 różnych rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Badania pokazują, że ok. 20 % wszystkich zgłoszeń pacjentów do podstawowej opieki zdrowotnej ma związek z alkoholem .Osobnym typem szkód zdrowotnych są uszkodzenia płodu , powstałe w wyniku spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

Uszkodzenia zdrowia związane z uzależnieniem od alkoholu

Uzależnienie powoduje zmiany w funkcjonowaniu fizjologicznym, psychologicznym i poznawczym. Przyczynia się do szeregu poważnych chorób oraz powoduje dezorganizację życia społecznego osób uzależnionych i ich rodzin. Istnieje wysoki związek między uzależnieniem od alkoholu a bezrobociem, niższym statusem socjo-ekonomicznym , wypadkami i przemocą interpersonalną.

Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy w rodzinie

Dotkliwą konsekwencją życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną może być współuzależnienie – szkodliwy sposób przystosowania się , który utrudnia optymalne funkcjonowanie i znacząco ogranicza umiejętności realistycznej oceny sytuacji i tym samym możliwości rozwiązania problemów , zarówno osobistych jak i całej rodziny.

U osób współuzależnionych często występują różnego rodzaju choroby o podłożu psychosomatycznym, a także problemy emocjonalne, zaburzenia depresyjne i lękowe.

Jednym z zaburzeń ściśle skorelowanym z alkoholem jest przemoc w rodzinie.

Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym. Dysfunkcja takiej rodziny zakłóca prawidłowy rozwój dziecka. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji , w tym przemocy ze strony rodziców.

Naruszenie prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu, w tym kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu

Używanie alkoholu związane jest z przestępczością. Statystyki policyjne podają, że spośród ogólnej liczby osób podejrzanych o popełnienie przestępstw, blisko 40% było pod wpływem alkoholu. W 78% odebranie kierowcy prawa jazdy ma związek z prowadzeniem samochodu po użyciu alkoholu.

Naruszanie prawa przez osoby handlujące alkoholem

Najważniejszymi zjawiskami problemowymi są w tym obszarze naruszanie prawa związane ze sprzedażą alkoholu osobom nieletnim oraz nielegalny handel napojami alkoholowymi

Szkody ekonomiczne związane z nadużywaniem alkoholu oraz uszkodzenia środowiska pracy

Na straty ekonomiczne związane z alkoholem składają się m.in. :opieka zdrowotna, leczenie i prewencja, szkody spowodowane działaniami przestępczymi, a przy tym koszty funkcjonowania policji, sądownictwa i więziennictwa, szkody wynikające z wypadków drogowych, nieobecność w pracy, obniżona wydajność, bezrobocie. Są to wymierne straty ponoszone przez poszczególne gminy i ich mieszkańców.

Diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Unisław

Sporządzona na podstawie danych z Urzędu Pracy, Policji, GOPS, Urzędu Gminy oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)

Dane z Urzędu Gminy

Liczba ludności wg wieku na dzień 30.11.2014

230 dzieci w wieku od 0 do 2 lat
352 dzieci w wieki od 3 do 6 lat
573 dzieci w wieki od 7 do 14 lat
228 młodzież od 15 do 17 lat
160 dorośli od 18 do 19 lat
1051 dorośli od 20 do 29 lat
1121 dorośli od 30 do 39 lat
836 dorośli od 40 do 49 lat
989 dorośli od 50 do 59 lat
369 dorośli od 60 do 64
885 dorośli powyżej 65 lat

Liczba mieszkańców oraz gospodarstw domowych wg miejscowości

lp	miejscowość	l. gospodarstw domowych	l. mieszkańców
1	Błoto	45	198
2	Bruki Kokocka	23	93
3	Bruki Unisławskie	102	448
4	Głazewo	25	134
5	Gołoty	48	215
6	Grzybno	149	621
7	Kokocko	101	451
8	Raciniewo	198	686
9	Stablewice	103	369
10	Unisław	976	3579
	Razem	1770	6794

Dostępność napojów alkoholowych

	Rok 2012	Rok 2013	2014 na 30.11.
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	33	29	28
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	25	20	20
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	8	9	8

Uchwałą nr VII/46/2001 Rady Gminy w Unisławiu z dnia 31.12.2001 w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu z wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży, ustanowiono na terenie gminy limit 40 punktów sprzedaży .

Nadzór nad liczbą punktów ze sprzedażą alkoholu powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa) pełni GKRPA, poprzez opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy Unisław.

Osoby dorosłe przypadające na jeden punkt sprzedaży w gminie

2012 rok	2013 rok	2014 rok
161osób	186 osób	193 osoby

Dane liczbowe uzyskane z policji, dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego

Zatrzymania i interwencje; w tym pod wpływem alkoholu:

Rok	Zatrzymanych ogółem	Zatrzymanych z powodu awantur domowych	Interwencji Ogółem	Z powodu awantur domowych
Rok 2012	5	21	24	4
Rok 2013 na dzień 30.11.	6	19	21	3
Rok 2014 na dzień 30.11.	5	20	22	4

Przestępstwa pod wpływem alkoholu

Kategoria przestępstw	Liczba przestępstw		
	Rok 2012	Rok 2013 na dzień 30.11.	Rok 2014 na dzień 30.11.
Udział w bójce lub pobiciu	3	3	2
Kradzież z włamaniem	7	8	7
Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości (art.178 a k.k.)	12	13	15
Rozpijanie małoletniego	0	0	0
Czyn lubieżny wobec osoby poniżej 15 roku życia	0	0	0

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014 do 30.11
Nieletni sprawcy czynów karalnych:	0	1	1
Liczba wypadków drogowych pod wpływem alkoholu	3	1	0
Ilość wniosków skierowanych do sądu rejonowego za wykroczenia pod wpływem alkoholu	16	17	21
Ilość spraw karnych o znęcanie się nad rodziną	4	5	5

Narkomania

W 2014 roku wszczęte były 4 postępowania dotyczące przestępstwa z art.62 (nielegalne posiadanie narkotyków). Nie było wszczętych postępowań : z art.58 (udzielanie, ułatwianie lub nakłanianie do użycia), art.59 (udzielanie, ułatwianie lub nakłanianie do użycia w celu osiągnięcia korzyści osobistej, czy art.63(uprawa maku, zbieranie mleczka makowego, słomy makowej, ziela koki).

Dane uzyskane ze statystyk policyjnych nie dają kompletnego obrazu sytuacji w zakresie używania narkotyków. W nowej Strategii na lata 2016- 2020, szczególną uwagę zwrócimy na zdiagnozowanie problemu narkomanii w naszej gminie . Jeżeli wystąpią przesłanki potwierdzające istnienie szerszego problemu narkomanii, to wówczas przeznaczymy zwiększone środki na odpowiednie działania.

Przemoc w rodzinie

Występujący problem alkoholowy, bezrobocie przekłada się na sferę zachowań negatywnych. Jak wynika z badań spadek dochodów, brak perspektyw na przyszłość, alkoholizm i inne uzależnienia przyczyniają się do wzrostu zjawiska przemocy domowej.

Alkohol stanowi jedną z głównych przyczyn rozkładu pożycia małżeńskiego. W wyniku nadmiernego spożycia alkoholu miały miejsca m.in. interwencje domowe policji. Alkohol jest bardzo często przyczyną awantur i przemocy w rodzinie.

Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne – spowodowały znaczny wzrost zainteresowania tą problematyką uaktywniły ofiary przemocy do zgłaszania problemu odpowiednim instytucjom i służbom. Według danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym, w gminach do 10 tysięcy mieszkańców doświadcza około 530 dorosłych i dzieci.

Przemoc w gminie Unisław

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014 30.11.
Ilość rodzin którym zostały założone „Niebieskie Karty”	11	14	16
Ilość osób w tych rodzinach	39	47	62

Stan bezrobocia w gminie Unisław (stan na dzień 31.10.2014 r.)

Stopa bezrobocia na koniec pierwszego półrocza 2014 roku w powiecie chełmińskim wynosiła 22,3%

Na dzień 31 października 2014 r. stan bezrobocia w gminie Unisław wynosił 437 osób, w tym 180 mężczyzn i 257 kobiet. Z prawem do zasiłku pozostało 65 bezrobotnych osób, w tym 43 kobiety.

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Unisławiu

Do 30 listopada 2014r. z tytułu dożywiania dzieci w szkołach przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Unisławiu skorzystało 192 dzieci (w roku ubiegłym 232 dzieci).

Rodzaje dofinansowań na bezpłatne dożywianie dzieci

Rodzaj dofinansowania	Kwota w 2012 r.	Kwota w 2013 r.	Kwota w 2014 r.
Dożywianie z zadań własnych	31 297	27 869	22 257
Dożywianie z zadań zleconych	84 349	109 600	98 286
Ogółem	115646	137 469	120 543

Rodziny i osoby objęte pomocą GOPS

Rok	Ilość rodzin objętych pomocą GOPS	Ilość osób w tych rodzinach	Ilość rodzin z problemem alkoholowym	Ilość osób w tych rodzinach
2012	305	880	24	31
2013	284	725	48	126
2014 (na 30.11.)	345	864	26	75

Informacje z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego

W dzienniku prowadzonym w PIK zanotowanych jest 427 osób , w tym:

- a) 260 osób z powodu uzależnienia (w tym 3 osoby z powodu uzależnienia od narkotyków)
- b) 46 osób z powodu współuzależnienia
- c) 32 osoby to ofiary przemocy
- d) 29 osób to sprawcy przemocy
- e) 4 osoby nieletnie
- f) 56 osób z powodu innych problemów

Liczba nowych spraw oraz udzielanych porad w poszczególnych latach

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014 30.11.
Liczba nowych spraw	40	61	80	50	74
Ilość udzielanych porad	386	708	1 232	1323	1 104

W 2014 roku specjaliści pracujący w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym spotkali się indywidualnie 573 razy z osobami u których występują problemy alkoholowe, 55 razy z członkami rodzin, 81 razy z ofiarami przemocy, 72 razy ze sprawcami przemocy i 181 razy osobami doświadczającymi innych problemów.

Grupa Anonimowych Alkoholików „Nadzieja” w Unisławiu spotyka się już od 16 lat. W 2014 roku spotkała się 44 razy. W tym 5 spotkań rocznicowych z okazji utrzymania abstynencji. Jedno spotkanie z okazji 19 rocznicy, jedno z okazji 7, jedno z okazji 3 rocznicy, dwa z okazji 1 rocznicy.

Biorąc pod uwagę dane demograficzne można założyć że , z porad specjalistów pracujących w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym korzystała co 12 osoba dorosła. Przypuszczać też można , że co siódme gospodarstwo domowe boryka się z problemem alkoholowym.

Założenia do Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w roku 2015

Program jest kontynuacją działań i zadań realizowanych w latach ubiegłych.

Podstawowym celem Programu jest ograniczenie i zapobieganie szkodom zdrowotnym i społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Cele szczegółowe

1 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

1.1 Kontynuacja działalności punktu Informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin

1.2 Działalność Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

1.3 Wspieranie grup samopomocowych

1.4 współpraca z ośrodkami terapii dla uzależnionych

Wskaźniki:

- Liczba porad udzielonych przez terapeutę
- Liczba porad udzielonych przez psychologa
- Liczba osób skierowanych na leczenie
- Liczba osób podejmujących dobrowolnie leczenie odwykowe

2. Udzielanie rodzinom w których istnieją problemy alkoholowe , pomocy psychospołecznej , a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Zadania:

2.1 Kontynuacja działalności punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin:

- dyżur terapeuty
- dyżur psychologa

2.2 Współpraca interdyscyplinarna z policją i gminnym ośrodkiem pomocy społecznej

2.3 Uczestnictwo przedstawiciela GKRPA w pracach zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grupach roboczych.

Wskaźniki:

- liczba konsultacji udzielonych przez terapeutę
- liczba konsultacji udzielonych przez psychologa
- liczba działań interwencyjnych

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży , w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych (element działań profilaktycznych)

Zadania:

3.1 Organizowanie szkoleń dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych

3.2 Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych

3.3 Zakup materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach
- liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych w placówkach handlowych
- liczba zakupionych materiałów edukacyjnych

Źródła i zasady finansowania

1. Źródłem finansowania Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Unisław na rok 2015 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1) art. 11. 1 „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art.4 1 ust.1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”.

2) art.18. 2 ”Dochody z opłat za wydawane zezwolenia (...) wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów , o których mowa w art.10 ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

2. Planowane dochody na realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wyniosą: **106.000 zł** (słownie: sto sześć tysięcy złotych) – stanowią je środki wpływające z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na 2015rok.

Zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 70 zł za jedno posiedzenie w miesiącu. Wynagradzanie za udział w posiedzeniach komisji wypłacane będzie w oparciu o listę obecności osób biorących udział w posiedzeniu.

Informacje uzupełniające

1. W miarę pozyskiwanych środków finansowych mogą być realizowane inne przedsięwzięcia profilaktyczne nie ujęte do realizacji w Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
2. W uzasadnionych przypadkach Wójt może dokonać zmiany wydatków pomiędzy poszczególnymi punktami w Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
3. Nadzór nad realizacją Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii będzie prowadził Wójt poprzez specjalistę ds. alkoholowych.

HARMONOGRAM REALIZACJI

GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE UNISŁAW NA ROK 2015

Lp.	Zamierzenia (zadania)	Sposoby realizacji zamierzeń	Osoby lub instytucja odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Środki finansowe 85 154	Środki finansowe 85 153	
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków							
		A/ Konsultacje indywidualne dla osób nadużywających alkoholu, środków psychoaktywnych oraz dla członków ich rodzin	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych	cały rok	<i>Większa skuteczność realizowania gminnej polityki społecznej, ograniczanie szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, większa liczba osób podejmujących abstynencję</i>	W ramach etatu	W ramach etatu	
		B/ Konsultacje indywidualne, terapia grupowa dla osób utrzymujących trzeźwość	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych	cały rok		500,00		
		C/ Dyżur terapeuty uzależnień	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych	Cały rok	<i>Większa liczba osób ograniczających ilość spożywanego alkoholu oraz podejmujących abstynencję</i>	10.200,00		
D/. Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, kierowanie do biegłych sądowych w celu wydania opinii	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych GKRPA	cały rok	<i>Zmniejszenie zjawiska nadużywania alkoholu i zwiększenie liczby osób podejmujących leczenie odwykowe</i>					

		F/ Przeprowadzenie badań oraz wydanie opinii sądowej przez lekarzy biegłych – psychologa i psychiatrę	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych GKRPA	cały rok	<i>Większa świadomość choroby alkoholowej , zmiana zachowań destrukcyjnych, większa ilość osób podejmujących leczenie choroby alkoholowej.</i>	1.200,00	
		G/ Opłaty sądowe tytułem pokrycia kosztów opinii biegłych sądowych za przeprowadzenie badań	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych	cały rok		1.000,00	
		H/ Opłaty sądowe za wnioski kierowane do sądu w celu zobowiązania osób do leczenia odwykowego	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych	cały rok		200,00	
		I/ Kosztów Prowadzenia PIK (rozmowy telefoniczne, spec. ds. alkoholowych, działalność GKPR, energia, ogrzewanie, mat. biurowe).	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych	cały rok		53.650,00	8.500,00
II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie						
		A/ udzielanie porad przez radcę prawnego	Urząd Gminy	cały rok	<i>Większa liczba osób podejmujących działania prawne i społeczne ograniczające przemoc.</i>	W ramach etatu	w ramach etatu
		B/ dyżur koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	cały rok		W ramach obowiązków	W ramach obowiązków
		C/ dyżur psychologa	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	cały rok		1.900,00	7.500,00

		E/ Konsultacje indywidualne dla osób współzależniowych, członków rodzin z problemem alkoholowym	Urząd Gminy GOPS Gminny Ośrodek Zdrowia Policja	cały rok	Większa liczba osób zmieniających sposób zachowania wobec osoby uzależnionej	Wg kompetencji	
		F/ Podejmowanie przez Komisję RPA działań na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie; - wdrożenie procedury „Niebieskiej Karty” , - udział w grupie roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych GKRPA	cały rok	Ograniczanie zjawiska przemocy rodzinie na terenie gminy	w ramach realizacji zadań GKRPA	
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym zorganizowanie wycieczki z programem profilaktycznym	1. Prowadzenie spotkań edukacyjnych z rodzicami	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych szkoły	cały rok	Podniesienie skuteczności oddziaływań rodzicielskich, lepsze radzenie sobie z dzieckiem i problemami wychowawczymi, podniesienie jakości kontaktów emocjonalnych rodzice-dzieci	GKRPA oraz szkoły	GKRPA oraz szkoły
		2. Szkolenie dla osób zajmujących się profilaktyką	Urząd Gminy Komisja RPA	cały rok	Pogłębienie wiedzy, zwiększenie kompetencji	1.050,00	
		3. Udział w konferencji, szkolenie sp. ds. alkoholowych	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych	cały rok	Zwiększenie kompetencji oraz polepszenie jakości pracy na stanowisku pracy	200,00	
		4. Zwrot kosztów podróży za przejazd na szkolenia	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych Komisja RPA,	cały rok		500,00	
		5. Zakup nagród za udział w konkursach, zabawach, zawodach sportowych w ramach organizowanych imprez, spotkań promujących zdrowy styl życia	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych Komisja RPA,	cały rok	Wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego stylu życia, nabycie umiejętności w nawiązywaniu prawidłowych kontaktów z rówieśnikami. Ograniczanie zachowań ryzykownych.	500,00	
		6. Przeprowadzenie kontroli placówek handlowych prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych Komisja RPA,	cały rok	Zwiększenie przekonania normatywnych ograniczających dostępność alkoholu		
		7. zorganizowanie wycieczki wakacyjnego z programem profilaktycznym promującym wśród dzieci i młodzieży zachowania pro zdrowotne oraz życie bez środków odurzających i przemocy	Urząd Gminy sp. ds. alkoholowych Komisja RPA,			19.100,00	
RAZEM:						90.000,00	16.000,00